# DEN REFERERENDE DOMMERS RAPPORT
i sag C-287/91 *

## I — Faktiske omstændigheder og retsforhandlinger

1. Rådets ottende direktiv 79/1072/EØF af 6. december 1979 (EFT L 331, s. 11, herefter benævnt »ottende direktiv 79/1072/EØF«) omhandler foranstaltninger til tilbagebetaling af merværdiafgift til afgiftspligtige personer, der ikke er etableret i indlandet. Det hedder i artikel 7, stk. 4:

»Afgørelser om ansøgninger om tilbagebetaling skal meddeles inden *seks måneder* efter, at disse ansøgninger tillige med alle de dokumenter, som i henhold til nærværende direktiv er nødvendige for at behandle ansøgningen, blev indgivet til den ... kompetente myndighed. Tilbagebetaling skal finde sted inden udløbet af ovennævnte frist, på ansøgerens anmodning enten i den medlemsstat, der foretager tilbagebetalingen, eller i den stat, hvor den pågældende er etableret. I sidstnævnte tilfælde bærer ansøgeren selv bankomkostningerne i forbindelse med overførslen.«

Med henblik på at lette gennemførelsen af de nye fællesskabsforskrifter i italiensk ret gav artikel 11 i ovennævnte direktiv Italien mulighed for indtil den 1. januar 1982 at forlænge fristen for tilbagebetaling til ni måneder, således at de italienske myndigheder fik tid til at opbygge den kompetente tjenestegren.

2. Den Italienske Republik gennemførte ovennævnte direktiv i italiensk ret ved præsidentdekret nr. 793 af 30. november 1981 (GURI nr. 358 af 31.12.1981), der indføjede artikel 38b i teksten til præsidentdekret nr. 633 af 26. oktober 1972 (GURI, tillæg til nr. 292 af 11.11.1972), der indeholder de grundlæggende bestemmelser vedrørende merværdiafgift.

3. Kommissionens tjenestegrene, der havde modtaget mange klager fra erhvervsvirksomheder i andre medlemsstater over forsinkelser på flere år med tilbagebetalingen af merværdiafgift, opfordrede gentagne gange — forgæves — de italienske myndigheder til at overholde de i fællesskabsforskrifterne fastsatte frister.

4. Kommissionen besluttede på den baggrund at indlede en traktatbrudsprocedure og anmodede i henhold til EØF-traktatens artikel 169 ved brev af 7. februar 1990 den italienske regering om at fremsætte sin bemærkninger hertil inden en måned efter modtagelsen af brevet.

5. Da Kommissionen ikke modtog noget svar fra Den Italienske Republik, fremsendte den i henhold til EØF-traktatens artikel 169,

* Processprog: italiensk.

stk. 2, ved brev af 2. juli 1990 en begrundet udtalelse til Den Italienske Republik med anmodning om at efterkomme denne inden en måned efter modtagelsen. Da Den Italienske Republik heller ikke svarede på den begrundede udtalelse, har Kommissionen indbragt nærværende traktatbrudssag for Domstolen.

II — Skriftlig forhandling og parternes påstande

6. Kommissionens stævning blev registreret på Domstolens Justitskontor den 15. november 1991. Den skriftlige forhandling er forløbet normalt, idet Kommissionen dog har afstået fra at afgive replik.

7. På grundlag af den refererende dommers rapport og efter at have hørt generaladvokaten har Domstolen bestemt, at der ikke skal ske bevisoptagelse, og at der ikke skal finde mundtlig forhandling sted i sagen, jf. procesreglementets artikel 44a.

8. *Kommissionen* har nedlagt følgende påstande:

— Den Italienske Republik har ikke overholdt sine forpligtelser i henhold til artikel 7, stk. 4, i Rådets ottende direktiv 79/1072/EØF af 6. december 1979, som omhandler foranstaltninger til tilbagebetaling af merværdiafgift til afgiftspligtige personer, der ikke er etableret i indlandet, idet den — uden at gribe ind med henblik på lige fra begyndelsen at ophæve skadevirkningerne for fællesskabsretten — har tilladt, at Ministero delle Finanze konsekvent undlader at overholde fristerne for tilbagebetaling af merværdiafgift til afgiftspligtige personer, der ikke er etableret i indlandet.

— Den Italienske Republik tilpligtes at betale sagens omkostninger.

9. *Den Italienske Republik* har ikke bestridt, at den har begået det traktatbrud, som den anklages for.

III — Parternes anbringender og argumenter

10. *Kommissionen* konstaterer for det første, at efter næsten elleve år og trods gennemførelsen af det ottende direktiv 79/1072/EØF i italiensk ret sker tilbagetalingerne først efter en ventetid på op til 36 måneder, og at der er en tendens til, at det varer længere og længere. Dette er følgelig en klar overtrædelse af ovennævnte direktivs artikel 7, stk. 4.

Derefter anfører Kommissionen, at overtrædelsens langvarige karakter og det manglende svar fra Den Italienske Republik under traktatbrudsproceduren viser, at det helt klart er republikkens hensigt at tilsidesætte Fællesskabets retsforskrifter, især EØF-traktatens artikel 5 og 189.

Kommissionen gør i denne henseende gældende, at den italienske regering, ved fortsat at overtræde direktivets artikel 7 trods gennemførelsen i italiensk ret, undlader at

opfylde det i direktivets artikel 10 omhandlede krav om en reel overensstemmelse med bestemmelserne vedrørende tilbagebetaling, og at den ligeledes tilsidesætter den i EØF-traktatens artikel 5 omhandlede samarbejdsforpligtelse.

Kommissionen gør endvidere gældende, at i henhold til EØF-traktatens artikel 189, stk. 3, er et direktiv med hensyn til det tilsigtede mål bindende for enhver medlemsstat. Videre er det klart, at Italien ikke har virkeliggjort de i direktivet opstillede mål, idet tilbagebetalingerne fortsat sker med unormalt store forsinkelser, til trods for at direktivet er gennemført i italiensk ret.

Kommissionen gør desuden opmærksom på, at artikel 38b i præsidentdekret nr. 633 af 26. oktober 1972, der omhandler tilbagebetalinger til afgiftspligtige personer, der ikke er etableret i indlandet, ikke indeholder nogen bestemmelse om morarenter af de beløb, der tilbagebetales efter udløbet af den frist på seks måneder, der er fastsat i fællesskabsforskrifterne, hvilket forværrer situationen for de berørte erhvervsvirksomheder, som ikke alene må vente i flere år på tilbagebetalingen, men som også i sidste ende lider et reelt tab (tabt fortjeneste) på afgiftstilgodehavendet, da tilbagebetalingen sker med det oprindelige beløb.

Kommissionen gør endelig opmærksom på, at det følger af Domstolens faste praksis, at medlemsstaten tilsidesætter sine forpligtelser, hvis den trods en korrekt gennemførelse af et direktiv i national ret ikke i praksis overholder fællesskabsrettens indhold på grund af dårlig organisation eller manglende instrukser. Kommissionen anfører endvidere, at ifølge Domstolens faste praksis kan en medlemsstat, der ikke overholder bestemte forpligtelser, der påhviler den i henhold til fællesskabsretten, ikke på nogen måde påberåbe sig interne vanskeligheder, såsom manglende personale eller kontrolprocedurernes sendrægtighed.

På den baggrund finder Kommissionen, at Den Italienske Republik overtræder fællesskabsretten og især artikel 7, stk. 4, i det ottende direktiv 79/1072/EØF.

11. *Den italienske regering* bestrider ikke anklagen. Den ønsker imidlertid at gøre opmærksom på, at de forsinkede tilbagebetalinger af merværdiafgift til afgiftspligtige personer, der ikke er etableret i Italien, skyldes organisatoriske forhold og er ikke en overlagt og diskriminerende handling. I den forbindelse understreger den italienske regering, at de italienske myndigheder udfolder anstrengelser for at opnå, at den i direktivet omhandlede frist på seks måneder overholdes.

For så vidt angår problemet med morarenter gør den italienske regering endvidere opmærksom på, at de kompetente myndigheder er i færd med en grundig undersøgelse af dette problem med henblik på at få klarlagt, om der er hjemmel til at udbetale renter til personer, der ikke er etableret i Italien, på grundlag af en vid anvendelse af bestemmelsen i artikel 38a i præsidentdekret nr. 633 af 26. oktober 1972.

M. Diez de Velasco

Refererende dommer